

Sygn. akt II CKN 843/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 22 listopada 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Marian Kocon (spraw.)

Sędziowie: SN - Bronisław Czech

SN - Tadeusz Żyznowski

Protokolant: Anna Banasiuk

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2000 r.

na rozprawie sprawy z wniosku Spółdzielni [...] w K. w likwidacji

z udziałem I. K. i A. D.

o zasiedzenie

na skutek kasacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w K.

z dnia 10 czerwca 1998 r., sygn. akt II Ca [...]

p o s t a n a w i a:

oddalić kasację.

U Z A S A D N I E N I E

Sąd Rejonowy w K. postanowieniem z dnia 30 grudnia 1997 r. oddalił wniosek Spółdzielni [...] w K., o stwierdzenie, że Spółdzielnia ta nabyła przez zasiedzenie własność działki gruntu nr [...], bliżej oznaczonej, a to już tylko z tej przyczyny, iż nie posiadała tej działki przez okres czasu wymagany do zasiedzenia. Sąd ten uznał, że wnioskodawczyni była posiadaczem w złej wierze, a to oznacza, iż właściwy w ustalonych okolicznościach faktycznych trzydziestoletni termin przedawnienia jeszcze nie upłynął, jako że ustawą z dnia 28 lipca 1990 r. o zmianie ustawy - kodeks cywilny (Dz. U. Nr 55, poz. 321) dotychczasowe terminy zasiedzenia uległy przedłużeniu.

Sąd Wojewódzki w P. postanowieniem z dnia 10 września 1997 r. apelację wnioskodawczyni od powyższego postanowienia oddalił. Sąd ten bowiem uznał poczynione przez Sąd Rejonowy ustalenia i wyprowadzone z nich wnioski za prawidłowe.

W kasacji od tego postanowienia pełnomocnik wnioskodawczyni zarzucił mu:

- 1) naruszenie prawa materialnego /art. 393¹ pkt 1 k.p.c./ przez błędną wykładnię art.348 k.c. /k.338/;
- 2) *sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego /art. 393¹ pkt 2 k.p.c./ przez przyjęcie, że w sprawie bieg terminu do zasiedzenia rozpoczął się dopiero wiosną 1972 r.*

Na tych podstawach pełnomocnik wnioskodawczyni wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę w przytoczonych granicach kasacji (art. 393¹¹k.p.c.), Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kluczowy dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, a zarazem kasacji, jest pogląd Sądów obu instancji, że nie można przyjąć, aby skarżąca była samoistnym posiadaczem *quaestionis* działki gruntu w okresie poprzedzającym, podług użytego sformułowania, zajęcie jej siłą wiosną 1972 r., na którym oparto oddalenie wniosku skarżącej o zasiedzenie tej działki.

Sprawa posiadania, jak i jego kwalifikacji jest to kwestia faktu, wymagająca dokonania przez sąd odpowiednich ustaleń i wyciągnięcia na tej podstawie prawidłowych wniosków. W rezultacie dla skutecznego wywiedzenia kasacji zachodziła potrzeba podważenia, w ramach podstawy drugiej z art. 393¹ k.p.c., ustalenia, że S. D. do wiosny 1972 r. uprawiał *quaestionis* działkę gruntu. Uszło bowiem uwagi skarżącej, że trudności związane z oceną, jaki zakres ma posiadanie w konkretnym wypadku ułatwia domniemanie prawne z art. 339 k.c., w myśl którego domniemywa się, że osoba, która rzeczą włada, jest posiadaczem. Domniemanie to daje podstawę do wysnucia dwóch wniosków. Po pierwsze, że władztwo faktyczne nad rzeczą ma charakter posiadania, a nie dzierżenia w rozumieniu art. 338 k.c. /lub władztwa innego rodzaju/; po drugie, że do czasu dowodu przeciwnego władztwo takie uważa się za posiadanie rzeczy. Innymi słowy, wskazane dopiero co ustalenie, że S.D. do wiosny 1972 r. uprawiał *quaestionis* działkę gruntu dało Sądom niższych instancji wystarczającą podstawę do przyjęcia, w oparciu o art. art. 339 k.c., że do tej pory tenże S. D. był jej posiadaczem, i że w świetle tej okoliczności jeszcze nie upłynął właściwy trzydziestoletni termin zasiedzenia.

Z tych przyczyn kasacja, jako pozbawiona usprawiedliwionych podstaw, uległa oddaleniu /art. 393¹² k.p.c./.

aw

db